

Til: Landbruks- og matdepartementet (LMD),

v/postmottak, postmottak@lmd.dep.no

avdelingsdirektør Frode Lyssandtræ, Frode.Lyssandra@lmd.dep.no

Kopi: Byråd for miljø og samferdsel, Oslo kommune, postmottak@byr.oslo.kommune.no

Plan- og bygningsetaten, Oslo kommune, postmottak@pbe.oslo.kommune.no

Bymiljøetaten, Oslo kommune, postmottak@bym.oslo.kommune.no

Klimaetaten, Oslo kommune, postmottak@kli.oslo.kommune.no

Sabima, sabima@sabima.no

WWF Verdens naturfond, post@wwf.no

Søndre Sandås, 4. januar 2024

NIBIO-rapport om økologiske korridorer svarer ikke på LMDs oppdrag

Det vises til NIBIO-rapport 9/134/2023 om «**Økologiske korridorer i landskapsplanlegging - et godt forvaltningstiltak for biologisk mangfold?**», samt til oppdragsgiver LMDs tildelingsbrev (vedlagt).

I tildelingsbrevet fra Landbruks- og matdepartementet (LMD) heter det:

For å få et bedre kunnskapsgrunnlag på dette området (om effekten av økologiske korridorer for biologisk mangfold) ber vi om en kort oppsummering av den faglige dokumentasjonen på betydningen av «økologiske korridorer» som bevaringstiltak for biologisk mangfold generelt og truede arter spesielt. Oversikten er ikke tenkt å være uttømmende, men skal gi en faglig balansert gjennomgang av dagens status.

Dette behovet for «bedre kunnskap på området», knytter departementet direkte opp til en pågående høringsprosess i Oslo kommune, som vurderer å etablere landets første økologiske landskapskorridorer¹. I brevet legger LMD til grunn for oppdraget at:

... det synes å herske en viss faglig usikkerhet omkring de økologiske effektene for biologisk mangfold. Dette gjelder også for «økologiske korridorer», sist beskrevet i Oslo kommunes oppdragsrapport "Økologiske korridorer og områder med særlig store naturverdier i Marka i Oslo kommune.

Til slutt i brevet heter det:

Oversikten (...) skal gi en faglig balansert gjennomgang av dagens status.

Da er det overraskende at rapporten som foreligger verken gir en «faglig balansert gjennomgang» eller en balansert «gjennomgang av dagens status». Men rapporten opplyser at hensikten med rapporten (nå) er:

... å gi en kort oversikt og oppsummering av den faglige kritikken av økologiske korridorer som bevaringstiltak for biologisk mangfold.

¹ I [NIBIO-rapporten](#) er bakgrunnen for et «bedre kunnskapsgrunnlag» presisert slik: «Et nylig forslag om korridorforvaltning i Oslomarka har avstedkommet et ønske om en faglig gjennomgang av økologiske korridorer som bevaringstiltak.»

På NOAs forespørsel om innsyn i oppdragets utforming, er det ikke opplyst noe om at oppdraget har endret retning i etterkant. I rapportteksten gis det heller ingen forklaring på den markante kursendringen som faktisk har funnet sted mellom tildeling og avlevering.

LMD synes da:

- å ha akseptert ubegrunnede endringer i forutsetningene om balansert framstilling
- med åpne øyne å ha bidratt til å framskaffe en rapport som er innrettet mot å levere partstilpasset argumentasjon, ref. pkt. 2 nedenfor
- å ha gitt rapporten faglig alibi som den ikke skulle hatt

Gitt ovenstående, blir det som forventet at rapporten er blitt både ubalansert og misvisende på en rekke punkter.

Det er også uventet at et departement på denne måten synes å gå inn i en rolle som partisk leverandør av premisser i en demokratisk prosess der ulike legitime interesser er involvert.

Konklusjon

- 1) Etter å ha gjennomgått rapporten som LMD har bestilt og distribuert, er det NOAs oppfatning at rapporten bør trekkes tilbake. Videre ser vi for oss at LMD bestiller en ny rapport med vekt på en balansert framstilling av forskningsstatus på området.
- 2) Forutsigbart nok har samtlige næringsaktører innen skogbruket som har levert innspill til høringsrunden i Oslo kommune, dvs prosessen i Oslo kommune som vises til som bakteppe for oppdraget, brukt LMDs rapport når de skal forklare hvorfor økologiske korridorer ikke bør prefereres som virkemiddel for å styrke biologisk mangfold.
Vi ser det som naturlig at LMD informerer både skognæringen og Oslo kommune om at rapporten ikke har levert på LMDs bestilling av en faglig balansert rapport, og at det heller ikke foreligger en statusrapport i tråd med kriteriene LMD la til grunn i tildelingsbrevet. Samtidig bør det da gjøres oppmerksom på at det foreligger et stort antall nyere (i rapporten unevnte) publikasjoner som konkluderer motsatt av det NIBIOs rapport gjør. Et utvalg av slike unevnte, men sentrale publikasjoner er listet opp i vedlegg 2.

Vi viser for øvrig til våre kommentarer og oppfølgingsspørsmål på neste side og imøteser LMDs tilbakemelding.

Med vennlig hilsen

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS

Håkon Eide Gundersen (sign.),
Daglig leder

Nikolai Norman (sign.),
Styreleder

Vedlegg:

1. LMDs supplerende tildelingsbrev av 8.11.2023
2. Et utvalg studier, rapporter og arbeider om landskapsøkologi og effekten av korridorer

Kommentarer og oppfølgingsspørsmål

NOA etterlyser en nærmere forklaring på hvorfor den ferdige rapporten ikke følger opp forutsetningen om «en faglig balansert gjennomgang» eller på forventningen om at det avgis en balansert «gjennomgang av dagens status».

I rapporten er nå oppdrag og hensikt beskrevet slik (våre understrekninger):

Rapporten gir en kort oversikt og oppsummering av den faglige kritikken.
(Fra «Sammendrag», s 2.)

Hva som menes med «den faglige kritikken», presiseres i neste oppslag:

... hensikten (med rapporten) er å gi en kort oversikt og oppsummering av den faglige kritikken av økologiske korridorer som bevaringstiltak for biologisk mangfold.
(Fra «Bakgrunn», s 3.)

Hvorfor rapporten ikke skal gjennomgå et representativt utvalg av kilder, er unevnt. Det samme gjelder med hensyn til en forklaring på hvorfor det underveis er blitt opportunt å dreie rapportfokus fra en balansert gjennomgang av forskningsstatus til i det vesentlige en selektiv oppsummering av forskning som er kritisk til konseptet med økologiske korridorer.

Dette blir desto mer påfallende siden situasjonen per nå, både nasjonalt og internasjonalt, er at det foreligger en mengde nyere studier og rapporter som konkluderer motsatt av rapportens intensjon og kildene som prioriteres. Pågående forvaltningstiltak i regi av myndigheter bl.a. i EU, Sverige og Norge innen «grønn infrastruktur» legger forskningsbasert kunnskap til grunn for at landskapsøkologiske sammenbindinger har avgjørende betydning for opprettholdelse av biologisk mangfold og spredning mellom egnede livsmiljøer. Vi minner om pågående arbeid med grønn infrastruktur i regi av Miljødirektoratet. To *meta*-studier av Resasco 2019 (oppsummerer gjennomgang av 32 studier) og Gilbert-Norton et al 2010 (gjennomgang av 35 studier) konkluderer begge med at korridorer har positiv til svært positiv effekt på artsmangfoldet. I vedlegg nr 2 er det redegjort for en mer omfattende oversikt.

Spørsmål til LMD som ansvarlig for rapporten fra NIBIO

Gitt beslutningsprosessen under og i etterkant av Oslo kommunes høringsprosess om økologiske korridorer:

- *Hvordan begrunner LMD at en rapport som er innrettet mot å tilveiebringe én bestemt konklusjon skal bidra til å forbedre kunnskapsgrunnlaget?*
- *Hvordan kan en slik rapport bidra til å forbedre beslutningsgrunnlaget i den aktuelle prosessen som pågår i Oslo?*
- *Hvilke legitime interesser har departementet i å finansiere en rapport som kun skal se på en side av saken?*
- *Er det en fare for at departementet, som partisk leverandør av premisser i en demokratisk prosess der ulike legitime interesser er involvert, får en inngripende rolle som LMD ikke skal ha?*
- *Vil LMD følge opp anmodningene i konklusjon nr. 1 og 2 i innledningen?*